

Sibiul și monarhia în România Mare

■ 100 de ani de la vizita Regelui Ferdinand în județul Sibiu ■ Prima vizită a familiei regale a cuprins localitățile: Copșa Mică, Sibiu, Turnișor, Cristian, Săliște și Orlat

Regele Ferdinand la Sibiu

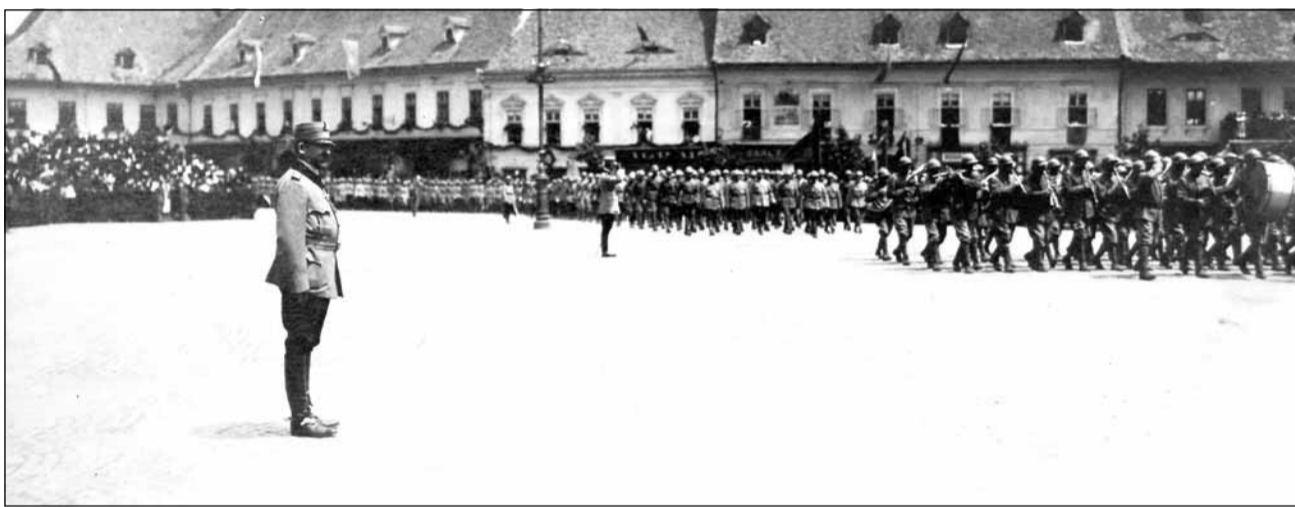
În luna mai 1919, Regele Ferdinand și Regina Maria au întreprins o călătorie prin Ardealul dezrobbit, pe traseul: Oradea Mare (23 mai), Carei (25 mai), Baia Mare, Jibou, Dej, Bistrița (26 mai), Gherla, Cluj (27 mai), Turda, Câmpia Turzii, Câmpeni, Vidra (28 mai), Roșia Montană, Brad, Țebea, Abrud (29 mai), Alba-Iulia, Blaj (30 mai), Copșa Mică, Sibiu (31 mai), Săliște, Făgăraș, Brașov (1 iunie), cu întoarcere la București în ziua de 2 iunie.

Datorită evenimentelor care au avut loc în Transilvania, ofensiva ungară din 15/16 aprilie 1919 și contraofensiva promptă a trupelor române, care la 1 mai atingeau cursul Tisei, Regele Ferdinand și Regina Maria, însoțiți de principesa Ileana și membri ai guvernului, au făcut o vizită în Transilvania în luna mai, cu scopul unei „luări în stăpânire a noilor teritorii, a unei inspectări a hotelurilor și a asigurării întregirii neamului românesc”; trebuia să dea încredere populației românești greu încercate și să afirme fermitatea poziției României la Conferința de Pace.

Presa românească din Transilvania și lucrări memorialistice au reflectat pe larg și au accentuat importanța vizitei Familiei Regale, urmărindu-i traseul, care a cuprins numeroase localități, de la avanposturile armatei române la Bichiș-Ciaba (în Ungaria) până la Brașov, inclusiv Sibiu.

În așteptarea Familiei Regale la Sibiu, ziarul „Patria” dezvăluia febra pregătirilor realizate de către autorități. Întreg Sibiul s-a îmbrăcat în haine de sărbătoare. La ieșirea din edificiul gării, s-a ridicat un arc triumfal înconjurat de ghirlande și lămpi multe. La îmbinare străzilor Gen. Gh. Magheru și Avram Iancu, lângă mănăstirea Ursulinelor, a fost realizat un stâlp alegoric, ce reprezenta situația Banatului încă nedezrobbit. Pentru realizarea lucrărilor de împodobire ale orașului Sibiu, au fost aduși arhitecți de la București: Renard, șeful biroului arhitecturii din București, ce va transpune în practică planul elaborat de C-tin Nănescu, arhitectul orașului București. Organizatorii defilării cu caracter etnografic au fost dr. Gh. Măcelariu, Victor Păcală. De-a lungul străzilor urmau a fi atârnat emblemele județelor și orașelor din Ardeal. Pe strada Bălcescu se ridicau două turnuri, cu foioare deasupra, împodobite cu pajura orașului Sibiu și culorile naționale săsești. Dineul dat seara de Consiliul Dirigent a avut loc în sala mare de la „Unicum”.

În gara orașului Sibiu, la 31 mai, Familia Regală a fost așteptată de trupe din Regimentul 4 Vânători, membrii Consiliului Dirigent, generalul Mărdărescu, prefectul județului Si-

biu, Nicolae Comșa, prefectul orașului, Albert Dör, comitele sașilor, Friedrich Walbaum, reprezentanți ai confesiunilor: ortodoxă – asesor Nicolae Ivan și avocat Preda, unită – proto-pop Nicolae Togan, luterană – episcopul Friedrich Teutsch, parohul evanghelic al Sibiului, Adolf Schullerus, calvină – J. Nagy, autorități militare, delegații ale femeilor române din Sibiu, reprezentante ale reuniunilor săsești. Prefectul județului, dr. Comșa, a salutat Familia Regală prin cuvinte entuziaste. Regele a răspuns în termeni călduroși, dând asigurări că legătura între Suveranii țării și popor va fi pe viitor tot mai strânsă. Prefectului Dör, Regele i-a declarat că sașii puteau fi siguri că vor trăi mulțumiți în România. Lui Valeriu Braniște, șef al Resortului Culturii și Instrucțiune Publică în cadrul Consiliului Dirigent, Regele i-a declarat că era la curent cu munca uriașă pe care o dezvoltă Consiliul Dirigent.

Suveranii s-au îndreptat spre catedrala ortodoxă, unde au fost așteptați de episcopul Miron Cristea, asistat de arhimandritul dr. Eusebiu Roșca, protopopul dr. Ioan Stroia, asesorii consistoriali Lazăr Triteanu, dr. George Proca, dr. Vasile Bologa, profesor dr. Vasile Stan ș.a. Corul Reuniunii locale de muzică, condus cu măiestrie de George Dima, a cântat Imnosul Învierii. A urmat slujba divină, în încheierea căreia episcopul Miron Cristea a rostit o rugăciune special întocmită pentru acest moment istoric. El dădea glas mulțumirilor celor prezenti față de îndurarea pe care Bunul Dumnezeu a arătat-o poporului român, întrucât, precum pe Moise l-a rânduit pentru a-și elibera neamul său din

robia Egiptului, așa l-a învrednicit pe Regele românilor să surpe hotarele nefirești care despărteau acest popor și, dezrobindu-l, să-i permită a crea „o patrie nouă și încăpătoare”. Episcopul implora Divinitatea să ia sub acoperirea aripilor Sale dinastia și armata română, să lumineze pe Suverani pentru a putea cârmui poporul cu dreptate, să împărăție pe dușmanii ce se ridicau contra stăpânirii monarhului român și să adune întreg poporul român într-o unitate nedespărțită.

După serviciul divin, Familia Regală s-a îndreptat spre Piața Mare, unde a asistat la defilarea trupelor și a cortegiului etnografic, un cortegiu admirabil, având în frunte pe preoții și învățătorii satelor românești din jurul Sibiului, și care se încheia cu reprezentanți ai sașilor, „ce s-au prelat de asemenea cât se poate de bine”.

Suveranii au vizitat și edificiul Asociațiunii ASTRA. Familiei Regale i s-a făcut o primire solemnă în sala festivă, fiind prezenți membrii Comitetului central, o parte a membrilor secțiilor științifice și un public numeros. Președintele Asociațiunii, Andrei Bârseanu, exprima bucuria membrilor acestei instituții – ce constituia cea mai veche și mai mare însoțire culturală a românilor ardeleni – de a primi în edificiul înaltului for cultural pe cel căruia românii transilvăneni îi datorau eliberarea și pe nobila Regină. Totodată, Bârseanu exprima încrederea membrilor Asociațiunii că sub sceptrul monarhului și în colaborare cu frații din Vechiul Regat, Asociațiunea va înainta rapid spre înfăptuirea înaltei meniri pentru care a fost întemeiată. După realizarea

unui scurt istoric al activității Astra, din care reieșea contribuția importantă pe care această asociație și-a adus-o la înfrățirea românilor încă de la întemeierea sa, Bârseanu încheia evidențiind faptul că un nou orizont se deschidea înaintea sa. Asociațiunea putea deveni „însoțirea culturală a tuturor Românilor, lucrând împreună cu celelalte surori ale ei la înălțarea Neamului din întreg cuprinsul Daciei întregite”, iar edificiul care o adăpostea, va fi într-adevăr „Casa Neamului, Casa națională”. În final, Suveranul era rugat să accepte președinția de onoare a înaltului for cultural. Regele a primit și s-a angajat că va proteja „nobilele năzuințe” ale Astreii.

La banchetul de la Unicum, organizat seara, Iuliu Maniu a exprimat, în numele Consiliului Dirigent, recunoștința față de Suverani, față de frații români din Vechiul Regat și armata română victorioasă care, prin sacrificii fără seamăn, riscând totul încă înainte de anul 1918, a ridicat sabia pentru eliberarea acestor ținuturi. Unirea decretată, continua Maniu, se prezenta ca o necesitate internațională absolută, națiunea română fiind „singura stâncă”, iar România unită fiind singura „stavilă” în acest colț de lume, contra tendințelor subversive șobșevismul – n.n.ț care amenința cu distrugerea ordinii sociale și a tot ceea ce a produs civilizația omenirii. România fiind astfel în serviciul omenirii întregi, pentru a-și putea îndeplini această misiune, ea era îndreptățită să ceară recunoașterea internațională a deplinei uniri, așa cum s-a hotărât la Alba Iulia, așa cum s-a decretat de către Maiestatea sa Regele și cum s-a convenit prin tratatul încheiat cu Antanta în

1916. Salutându-i pe Suveranii români, care pentru prima oară călcau pe pământul Ardealului, Maniu le aducea un elogiu, afirmând că celor două figuri nemuritoare ale istoriei românilor: împăratul Traian, care a arătat românilor calea de înfăptuire a Unirii prin pătrunderea legiunilor sale victorioase în Transilvania, și domnul Mihai Viteazul, care ne-a arătat în ce direcție trebuia să tindă gândirea națională, se alătură Regele Ferdinand I, care a știut să canalizeze energiile poporului roman pentru îndeplinirea idealului național. Pherkyde și-a exprimat bucuria pe care o simțea văzând primirea entuziastă de care au avut parte Suveranii în întreaga Transilvanie, considerând-o o răsplată pentru momentele grele prin care au trecut Regele și Regina în timpul războiului. El își exprima încrederea că dorința românilor de a forma un întreg prin împreunarea tuturor fraților nu va întâmpina nici un obstacol și recunoștea eforturile intense depuse în acest sens de către membrii Consiliului Dirigent. Regele i-a răspuns președintelui Consiliului Dirigent, afirmând că destinul și scopurile legiunilor romane venite în țările dunărene și în cele din cercul carpatic au fost atinse și realizate. Legiunile au dorit să clădească pentru viitor o cetate latină ca o forță compactă în mijlocul neamurilor străine și lucrul s-a realizat prin urmașii lor. Prin vitalitatea sa, dăruită de Pronie, poporul român a reușit să reziste vijeliilor dezlănțuite asupra sa de-a lungul veacurilor și să-și păstreze credința neștrămutată că visul său se va împlini: înfăptuirea României Mari. Regele mulțumea Proniei cerești că i-a fost dat nu numai să vadă, ci să înfap-

tuiască acest ideal cu ajutorul ostașului român. În călătoria întreprinsă în Ardeal, românii transilvăneni i-au arătat credința pe care i-o poartă și cea mai frumoasă răsplată pentru el „a fost dragostea cu care m-a înconjurat poporul acesta, care atât de amar a suferit așa de multă vreme”. Din toate părțile românii au venit să-și arate sentimentele de credință: atât din Ardeal, cât și din Banat. Regele îi asigura pe cei prezenți că urma să facă tot ce-i stătea în puteri pentru ca și dorința celor din urmă să fie îndeplinită șcu alte cuvinte, obținerea recunoașterii din partea Conferinței de Pace a alipirii Banatului – n.n.ț. În final, își exprima convingerea că unirea „făurită prin sângele vărsat pe câmpiile de luptă, credința acestui popor” nu putea fi decât traică.

Regele a dăruit la Sibiu suma de 20.000 de coroane pentru săracii orașului, fără deosebire de naționalitate sau confesiune.

În 1 iunie, Suveranii s-au deplasat la mormintele eroilor căzuți în bătălia Sibiului din septembrie 1916, prin Turnișor, Cristian, la Săliște și Orlat, unde Regina a depus un mănunchi de flori. Cu ocazia prezenței Familiei Regale la Săliște, doctorul Ioan Lupaș ținea o cuvântare, prin care expunea marea bucurie a românilor de a li se putea închina, mai ales că acest fapt era întruchiparea unei mari și vechi dorințe a poporului de pe aceste plaiuri. „Poporul nostru – declara Lupaș – ar dori să rămână veșnică această clipă sfântă, și dacă ar fi cu putință să se oprească acum curgerea timpului, atât de mult a așteptat să vadă luminatele fețe ale Maiestăților Voastre și să se poată încălzi de razele iubirii părintești pe care o revărsați cu dărnicie asupra tuturor fiilor națiunii române”. Totodată, istoricul îl asigura că românii ardeleni îi vor fi întotdeauna cei mai devotați, cei mai loiali și cei mai jertfitori supuși. În aceeași zi, Suveranii s-au reîntors la București.

Daniel CREȚU
Departamentul de Istorie,
Patrimoniul și Teologie
Protestantă Universitatea
„Lucian Blaga” din Sibiu

(Extras din „Familia regală la Sibiu în primii ani după Unire”, în Revista Transilvania nr. 2/2019)

Întâlnirea regelui Ferdinand cu conducerea ASTREI

„Primul contact al regelui Ferdinand cu membrii Asociației noastre culturale a avut loc în ziua de 31 Mai 1919, ora 7 ½ p.m.

Procesul verbal al acestei ședințe festive arată cum președintele de atunci al „Astrei“ (răposatul Andrei Bârseanu), dete expresiune bucuriei nemărginite, că membrii Asociației văd în mijlocul lor pe primul Rege al României întregite, pe marele căpitan, care prin vitejie și înțelepciune ne-a adus libertatea și recăștigarea granițelor Daciei străbune.

Arată apoi cât de mândri suntem, că putem saluta persoana Sa, sub modestul acoperiș al clădirii, ridicate prin simțul de jertfă al publicului român și că suntem încredințați, că sub puternicul Său sceptru și în legătură cu frații noștri din celelalte ținuturi românești, vom prospera și mai mult, pentru înfăptuirea frumoaselor idealuri ce le urmărim.

Făcând un scurt istoric al Asociației și arătând scopurile sale, președintele rugă, în numele tuturor membrilor, pe Regele Ferdinand să accepte președinția de onoare.

La acest discurs Regele Ferdinand exprimă, în entuziaste cuvinte, sincera Sa

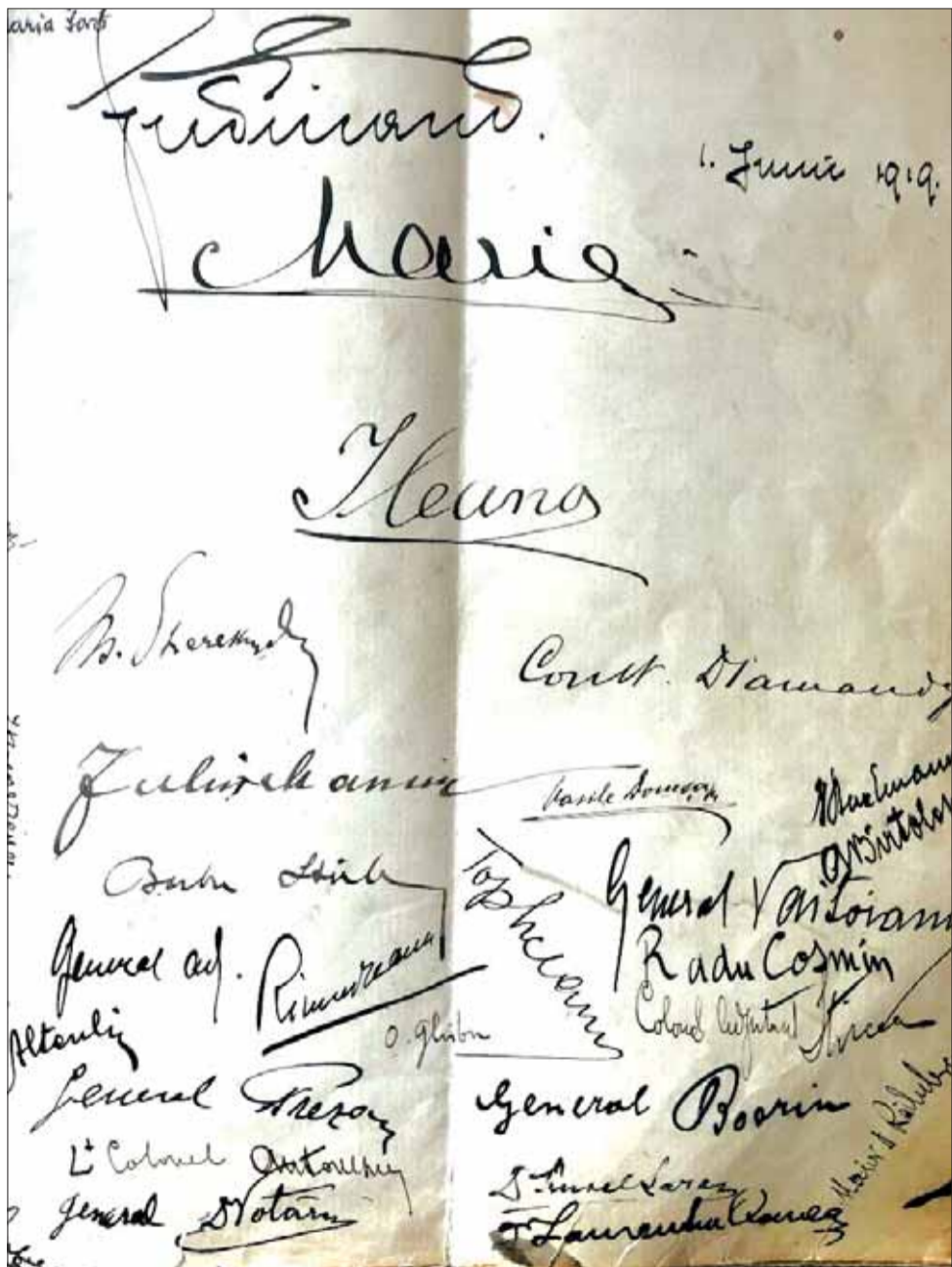
mulțumire față de salutul președintelui și întări speranțele noastre, declarând, că nu numai că acceptă președinția de onoare, dar va proteja nobilele năsuințe ale acestei instituții.

Această promisiune, ca toate promisiunile făcute țării, a fost realizată pe deplin. Din acea zi Regele Ferdinand începe a urmări cu interes deosebit activitatea noastră și nu întârzie a-Și manifesta mulțumirea sufletească ori de câte ori vreo ocaziune pune în evidență meritul și progresul nostru.

Revista Transilvania, anul 59, nr. 7, 1927

După vizita la Săliște, membrii familiei regale au semnat în cartea de aur a bisericii ortodoxe din Săliște, document păstrat în Muzeul Parohial Săliște din incinta Protopopiatului Ortodox Săliște. Documentul ne-a fost pus la dispoziție de Petru Toader Damian, protopopul Săliștei.

Mărturii ale vizitei regale în arhivele Sibiului

„Sedința ASTREI din 20 mai 1919 hotărăște să se ia informații de la Consiliul Dirigent pentru organizarea la Sibiu a vizitei regelui Ferdinand și a reginei Maria.

Nicolae Ivan (semnează pentru președintele ASTREI) și Romul Simu se adresează Președintelui Consiliului Dirigent, domnului Dr. Silviu Dragomir, secretar general, în data de 24 mai, arătând că Liga Culturală intenționează să organizeze câteva încăperi cu obiecte din toate provinciile românești și solicită ajutorul ASTREI, dar pentru că Muzeul ASTREI urmează să fie vizitat de regele Ferdinand, ASTRA propune, ca pe cheltuiela Consiliului Dirigent, Liga Culturală să fie ajutată de anticarul Ioan Candrea, posesorul unei colecții bogate.

Romul Simu se adresează, în data de 26 mai 1919, Președintelui Consiliului Dirigent, lui Silviu Dragomir, solicitând 29 de bilete pentru tribuna din piață, cu ocazia vizitei regale la expoziția etnografică, după cum urmează: Andrei Bârseanu - 2, Ioan Agârbiceanu - 2, Nicolae Ivan - 1, Dr. Nicolae Bălan - 1, Dr. Ioan Lupăș - 2, Gavril Precup - 2, Dr. Ilarion Pușcariu - 1, Dr. Octavian Rusu - 2, Octavian Tăslăuano - 3, Nicolae Togan - 2, Dr. Ilie Beu - 2, Dr. Vasile Bologa - 2, Dr. Lucian Borci - 2, Andrei Bunea - 1, Romul Simu - 2, Ioan Banciu - 2”

„Andrei Bârseanu solicită de urgență, în data de 29 august 1919, Resortului de Alimentare, 20 de metri „cubici“ de scânduri din lemnele și scândurile ce s-au folosit la

decorațiile din piață, cu ocazia vizitei regelui și reginei, cu scopul de a face mai multe dulapuri pentru Muzeul și Biblioteca Asociației.

Consiliul Dirigent - Resortul Comunicare, Alimentare. Secția Serviciu Edil, strada Schewis nr. 3a, prin șeful Secției edile, Eugen Tilea, comunică în data de 3 septembrie ASTREI, opinia că cei 20 metri cubici solicitați par a fi o cantitate prea mare - oricum această cantitate nu se află la dispoziția Resortului - ASTRA să trimită un meșter, pentru ca de comun acord să se stabilească cantitatea și dimensiunile materialului.”

Informațiile ne-au fost puse la dispoziție de Alexiu Tatu, șeful Serviciului Județean Arhivele Naționale Sibiu.

Din „Cronica orașului Sibiu“ a lui Emil Sigerus

- 1919
- 1.I. Este primit generalul francez Berthelot. Are loc în Piața Mare un marș al țăranilor români.
 - 3.I. Este desființată Garda săsească.
 19. I. Sărbătoarea ortodoxă a apei sfințite este celebrată cu mare fast în Piața Mare.
 22. I. Desființarea Gărzii cetățenești (Burgenwehr).
 24. I. Consiliul Dirigent cu sediul în b-dul Victoriei, 8 (guvernul provizoriu pentru Transilvania ales la Alba Iulia la 1 decembrie 1918) numește Sibiu municipiu.
 27. I. Ultima ședință a comunității orașului.
 - 6.II. În Piața Mare se celebrează sărbătoarea națională a românilor.
 25. II. Adunare populară românească în Piața Mare.
 1. III. Pe mai multe străzi își încep activitatea lustrajii.
 8. IV. Prințul moștenitor Carol (n. red. - viitorul rege Carol al II-lea) vine pentru o scurtă vizită de trei zile în oraș și este primit festiv.
 - 23.IV. Înființarea Asociației de teatru germane.
 - 1.V. Se încheie lucrările la noile corpuri de clădire ale spitalului orașenesc. Poliția de stat preia serviciul de securitate. Ninsoare puternică.
 31. V. Perechea regală sosește în oraș cu un alai mare și este primită cu mare fast. În Piața Mare se desfășoară un marș festiv al populației rurale din comitatul Sibiu.
 - 1.VI. Plecarea perechii regale. Regele Ferdinand donează pentru săracii orașului 20.000 de lei.
 9. VI. Prima întrunire a germanilor din România Mare.
 - 14.VI. Sărbătoarea școlilor săsești are loc în pădure, organizată în colaborare cu vecinătățile.
 10. VII Furtună puternică.
 30. VII. Adunarea generală a Consiliului Dirigent. Sesiunea durează până în 11. VIII.

Educație în spiritul Regelui

Școala Gimnazială „Regele Ferdinand” din Sibiu îl are ca patron spiritual pe întregitorul Neamului Românesc, sub al cărui sceptru s-a înfăptuit Marea Unire din 1918. De 10 ani, această instituție de învățământ militează pentru memoria Regelui Ferdinand, sub cel mai frumos slogan dedicat învățământului: „Nu zidurile fac o școală, ci spiritul ce domnește întrînsa.” Trecerea școlii de la un nr. 24 la un nume monarhic a fost posibilă după primirea Acordului Regal semnat de Regele Mihai. De fiecare dată când corul școlii intonează Imnul Regal – „Trăiască Regele”, cu prilejul momentelor festive din viața unei școli, spiritul Regelui Ferdinand învie în sufletele celor care formează comunitatea școlii – elevi, părinți și profesori.

În cadrul curriculumului la decizia școlii, se regăsește opționalul „Monarhia în România”, în cadrul căruia elevii realizează proiecte și machete despre Regii României și, evident, despre Ferdinand Întregitorul.

prof. Mihai FRÎNCU
director
Școala „Regele Ferdinand” Sibiu

„Suveranii erau prizonierii dragostei populare”

În această perioadă, în care trupele române înaintau spre Tisa pentru a duce la îndeplinire misiunea ce le-a fost acordată, are loc vizita suveranilor României în Transilvania (22 mai – 2 iunie). Regele Ferdinand și Regina Maria au fost primiți cu mare emoție și bucurie de către românii din Transilvania. Nichifor Crainic nota, pe marginea turneului regal prin Transilvania: „Suveranii erau prizonierii dragostei populare. N-am crezut că admirația și recunoștința pot lua vreodată înfățișarea acestei forțe mistice, furios de entuziaste, curgând în șiroaie de lacrimi și-n torente de suflet. N-am crezut, dar am văzut...”

Suveranilor României a fost formată din trupe de vânători și artilerie care se aflau în oraș în acel moment și care nu au fost dislocate pentru operațiile militare de pe Tisa. După onorul prezentat de armata română, a urmat un frumos conduct etnografic din care nu au lipsit reprezentanții localităților din jurul Sibului.

După încheierea festivităților din Piața Mare a Sibului a urmat apoi prânzul la sediul Comandamentului Trupelor din Transilvania și vizitarea orașului. Seara, la ora 9, o companie de soldați cu torțe au străbătut principalele străzi ale orașului pe sunetul muzicii militare și acompaniați de un număr foarte mare de oameni. Astfel, militarii, dar și sibienii, și-au arătat încă o dată dragostea și respectul pentru Regele Ferdinand și Regina Maria.

dr. Toma-Cosmin ROMAN
muzeograf Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu

Turneul regal din Transilvania, în imagini

Filmul vizitei regelui Ferdinand și reginei Maria în orașele transilvane în luna mai a anului 1919, cu imaginile surprinse de către Merl La Voy, cameramanul și fotograful oficial al turneului făcut de cuplul regal în această parte a țării va fi proiectat în 11 iunie, la Sibiu. Sub genericul „Salutul Suveranilor – rememorarea unui entuziasm de acum 100 de ani”, programul propune, pe lângă proiecția filmului

documentar în baza imaginilor de arhivă, lansarea unui mini-album fotografic și o expoziție de fotografii.

„Turneul regal din Transilvania s-a înscris în procesul practic de unificare a provinciilor românești. Regina Maria a vrut să treacă munții în Transilvania încă din toamna anului 1916, chiar în timp ce se duceau luptele de aici – însă a trebuit să abandoneze această idee pen-

tru aproape trei ani”, a declarat istoricul George Damian, inițiator al proiectului.

„Prin acest proiect se încearcă să se păstreze viu momentul fundamental de când majoritatea românilor au intrat în cadrul aceluiași stat”, se arată în comunicatul remis. Evenimentul face parte din proiectul „Saecularia – Centenar România”.

Merl La Voy a devenit celebru înainte de Primul Răz-

boi Mondial, prin perseverența și tenacitatea sa, reușind să fie singurul cameraman civil care a filmat pe frontul francez – filmul său „Heroic France” (1917) fiind folosit intens în SUA în timpul propagandei pentru intrarea în război de partea Franței și Marii Britanii. În afară de Franța, La Voy a filmat luptele din Serbia și Macedonia din 1918 și pe cele din Transilvania din 1919.

Spectacol de Ziua Copilului
31 mai 2019
Piața Revoluției, în fața Primăriei Cîsnădie

orele 12:00-13:00
CEI TREI PURCELUȘI
spectacol pentru copii

orele 13:00-14:00
Bianca Adam aka Tequila
nr. 1 YouTube vlogger feminin

Este un spectacol muzical pentru cei mici și cei mari. Vă invităm să amuzăm împreună aventurile celor trei purceluși veniți și veniți cu chef de joacă și bună dispoziție. Nuf-Nuf, Nuf-Nuf, Nuf-Nuf și încercările acestora de a scrija de jurnalul Lup RUCĂ.

Primăria Cîsnădie

Institutul de Sociologie al Academiei Române
Biblioteca Or. Avrig
Muzeul Avrig
Primăria Orașului Avrig

organizează
ȘCOALA ACADEMICĂ „GHEORGHE LAZĂR”
Ediția a III a

Avrig, 30 mai 2019
Personalitatea lui Vasile Stoica
La Biblioteca Orașească Avrig

Ora: 09 :00 Deschiderea lucrărilor, lansare de carte :
“Personalitatea lui Vasile Stoica”

Ora: 10 :00 Sesiune de comunicări

Ora: 13 :30 Depunere de coroane la mormântul diplomatului

Cu sprijinul: Asociației „Prietenii Avrigului”
Pensiunea „Dragonul”
Pensiunea Ghiocelul
Foto Shop Avrig

PRIMĂRIA ORAȘULUI TĂLMACIU
LICEUL TEHNOLOGIC „JOHANNES LEBEL” TĂLMACIU
CENTRUL NAȚIONAL DE INFORMARE ȘI PROMOVARE TURISTICĂ TĂLMACIU

Festivalul de Folclor
“La Izvorul Dorului”
Ediția a XIV-a

Liceul Tehnologic “Johannes Lebel” împreună cu Primăria și Consiliul Local al orașului Tălmăciu organizează cea de-a XIV-a ediție a festivalului de folclor “La Izvorul Dorului”.

Sămbătă, 1 iunie, ora 13:00
la Căminul Cultural Tălmăciu, vă invităm să susțineți artiștii care vor participa la concursul din cadrul festivalului.

Vă așteptăm cu drag!

Familia regală la Sibiu în primii ani după Unire

Prin rosturile majore pe care le-a îndeplinit în mișcarea națională a românilor ardeleni în epoca modernă, prin excepționalul aport pe care și l-a adus, prin instituții și mari cărturari, la apărarea și dezvoltarea culturii naționale, Sibiul s-a individualizat puternic și pentru totdeauna în istoria românilor. Prin urmare, el nu putea fi ocolit de familia regală în vizitele acesteia prin Transilvania din primul deceniu interbelic, și, într-adevăr, consemnăm prezența în repetate rânduri a suveranilor români la Sibiu. (...)

Continuare din pagina 1

După Marea Unire, înființarea armatei ardeleni a constituit una dintre preocupările principale ale Consiliului Dirigent și guvernului regal de la București. În ședințele Consiliului Dirigent se discuta despre necesitatea constituirii unor mari unități ardeleni. Se impunea ca o necesitate stringentă, întrucât la începutul anului 1919 raporturile dintre România și Ungaria continuau să fie deosebit de tensionate. La baza înființării armatei ardeleni au stat acte normative emise de guvernul și Consiliul Dirigent la București sau Sibiu. În 18 ianuarie 1919 era înființat Comandamentul General Teritorial Sibiu. În fruntea acestuia a fost desemnat generalul Ioan Boeriu, având ca șef de stat major pe colonelul Dănilă Papp.

Interesul pentru armata ardelenă, în curs de constituire, s-a manifestat în cele mai înalte corpuri politice, inclusiv în rândul Casei Regale. La începutul lunii aprilie 1919, prințul Carol întreprindea o vizită în Ardeal, în teritoriile aflate sub administrația Consiliului Dirigent, inspectând regimentele de la Sibiu, Alba Iulia, Orăștie și Brașov. În 8 aprilie, principele sosea la Sibiu, fiind așteptat în gara împodobită cu crengi de brad, steaguri și covoare de următoarele oficialități: membri ai Consiliului Dirigent – Iuliu Maniu, Valeriu Braniște, Aurel Lazăr, Victor Bontescu, dr. Emil Hațieganu; din partea armatei – gen. Moșoiu și Panaitescu, prefectul județului – N. Comșa, episcopul săsesc Teutsch ș.a. Comandamentul Trupelor din Transilvania a organizat o masă în onoarea Prințului moștenitor, la care au fost invitate toate personalitățile. Gen. Moșoiu a salutat prezența principelui, relevând statornicia cu care Carol era întotdeauna prezent în mijlocul armatei române. Carol a declarat că este a treia oară în mijlocul unui Stat Major comandat de gen. Moșoiu. Întâia oară la Mărești, a doua oară la Măreștii și a treia oară în Sibiul Ardealului eliberat. Se simțea fericit că era cel dintâi din familia regală care călca pământul sfânt al Ardealului. Sfârșea prin a închina pentru soldatul român căruia i se datora faptul că avea loc așa adunare. După ce masa a luat sfârșit, A.S.R. s-a deplasat la sediul Comandamentului trupelor române din Transilvania unde a trecut în inspecție serviciile de acolo. De la ora 5 a primit vizita tuturor oficialilor și corporațiilor, stând și ascultând fiecare delegație. Au venit în audiență membrii Consiliului Dirigent în frunte cu Iuliu Maniu, apoi reprezentanții Bisericii ortodoxe în frunte cu episcopul Cristea, ai Bisericii greco-catolice conduși de protopopul Togan, ai celei evanghelice în frunte cu episcopul Teutsch și reprezentanții Bisericii romano-catolice conduși de decanul Dobordan. Andrei Băseanu a vorbit în numele școlilor, în numele locuitorilor orașului Sibiu a vorbit prefectul Dörr, în românește, iar în numelor din întregul județ, prefectul Comșia. În numele judecătorilor a vorbit Iuliu Muntean. În ziua de miercuri, prințul a vizitat

bisericele și muzeele orașului. A fost la biserica evanghelică și greco-catolică, la aceasta din urmă vizitând și cimitirul unde își dormeau somnul de veci aleși bărbai ai neamului (George Bariț, Ioan Rațiu, Alexandru Papiu Ilarian ș.a.). A mai vizitat biserica romano-catolică, muzeul Asociațiunii ASTRA și muzeul Brukenthal. Pretutindeni s-a interesat de toate dând dovadă de cunoștințe înalte. Joi, Alțeta sa – însoțit de Iuliu Maniu și o parte din fruntașii Sibiului – a plecat la Alba-Iulia, Blaj (10 aprilie) și Orăștie (11 aprilie). În toate găurile au fost întâmpinați de oameni în străie de sărbătoare. În urma inspecției regimentelor ardeleni de la Alba Iulia, Orăștie, Sibiu, Brașov principele a avut numai cuvinte de laudă și de recunoștință. (...)

Parcă pentru a suplini lipsa vizitelor din anul 1920, în anul următor reprezentanții ai Casei Regale se grăbesc să viziteze Sibiul în repetate rânduri. Astfel, încă din martie, sosea la Sibiu principele Nicolae, care, timp de două zile, a fost găzduit la reședința mitropolitului N. Bălan. În timpul șederii, a vizitat școala militară, unde a asistat la exercițiile efectuate de elevii pe lunca Poplăcii. După aceea a vizitat muzeul Asociațiunii și Brukenthal împreună cu Mitropolitul Nicolae. Pe timpul șederii, orașul a fost împodobit cu steaguri, iar publicul i-a făcut o primire călduroasă. În 23 iunie, regele și regina au sosit din nou la Sibiu. Au vizitat Școala de Tragerie și Specialități a Cavaleriei. De altfel, prezența suveranului la examenele de absolvire ale studenților acestei școli va deveni o tradiție, întrucât – așa cum menționa suveranul în discursul rostit cu prilejul acestei vizite – Sibiul fusese ales intenționat ca centru pentru instruirea cavaleriei, deoarece trebuia să reprezinte „un focar de unire sufletească între elementele vechii țări și noile provincii”. Tot acum, regele a acordat școlii înalta sa favoare declarând ziua de 23 iunie, ziua de sărbătoare a cavaleriei. Suveranul au asistat împreună cu ofiterii școlii la lecția ținută de profesorul de psihologie, dr. Nicolae Regnan, căpitanilor de cavalerie. După inspec-

ția diferitelor spații ale școlii, au mers în maneje unde au asistat la reprezentația dată de ofiterii și elevii școlii. M. S. Regina a premiat pe elevii care s-au remarcat în mod deosebit. După-amiază a fost organizat un concurs hipic pe platoul din fața cazarmii, iar la ora 17 a fost vizitată școala de infanterie. De la ora 19, Regele a participat la catedrală la serviciul divin, în timp ce Regina a vizitat comuna Cisnădie. În timpul slujbei, Regele a înghinchiat în fața altarului, iar arhiereul a citit rugăciunea cea mare pentru sănătatea și birușina lui. Momentul a fost atât de emoționant pentru cei prezenți încât a doua zi un țăran, care asistase la slujbă, declara cu lacrimi în ochi că „Niciodată n-am să uit ce am văzut ieri. Și eu nu m-am cuminecat de patru ani, păcatele mele.” Plecarea s-a făcut diferit, Regina părăsind Sibiul la ora 22 cu destinația Sinaia, în timp ce Regele a plecat dimineața cu automobilul la București.

În anul 1921, se consemnează și prezența Prințului moștenitor Carol, care a fost din 13 până în 15 august oaspetele Sibiului, unde a venit cu mai mulți generali să viziteze Tabăra Cercetașilor din pădurea Dumbrava. Primirea oficială a avut loc sâmbătă 13 august, în sala festivă a Asociațiunii Astra, în prezența Președintelui A. Băseanu. Duminică au avut loc exercițiile cercetașilor; tot duminică, cercetașii au organizat în onoarea Prințului, o Sezătoare artistică la Teatrul orașenesc. Pe parcursul șederii la Sibiu, Prințul a fost punctul de atracție al publicului, care mereu îl aplauda cu orice ocazie.

În 21 iunie 1922, cu prilejul zilei cavaleriei, Regele și Regina, însoțiti de principesa Elena moștenitoare a României (soția prințului Carol), principesa Irina a Greciei, infantele Alfons și infanta Beatrice ai Spaniei au sosit la Sibiu. La gară au fost așteptați de domnii general și Ministrul de Război Mărdărescu și de gen. Cihoschi, comandantul corpului de armată Sibiu. M.S. a fost întâmpinat de primarul orașului, dr. W. Goritz, cu pâine și sare. M.S. Regina s-a întreținut cu doamnelor care i-au dat flori și cu mai mulți orfani de la orfelinatul „Principele Mircea” al societății Ocrotirea Or-

fanilor din Război. De la gară au pornit spre Școala de Cavalerie unde au participat la examenul ofiterilor. După examen s-a dat un banchet, iar la ora 4 s-au reîntors la gară, iar de aici la Sinaia unde petreceau perioada de vară.

În anul 1923 se împlinesc 50 de ani de la trecerea în neîntâlnire a marelui mitropolit Andrei Saguna, precum și de la înființarea Școlii de Cavalerie de la Târgoviște, precursora a celei de la Sibiu. Ca urmare, în ziua de joi 12 iulie 1923 urma să aibă loc vizita M.S. Regele și Regina. La ora 8, după primirea din gara Sibiu, plecau la Școala specială de Cavalerie din Sibiu. La ora 11 erau primiți la Râșinari unde participau la parastasul mitropolitului Saguna, iar seara se organiza un banchet în cinstea lor la sala Urania. La pelerinajul de la Râșinari participau și delegații străine, poporul din satele din jurul Sibiului, dar și toți fruntașii Partidului Național. În fruntea Comitetului Central se afla Iuliu Maniu – care va și vorbi în numele Partidului – asistat de vicepreședintele Alexandru Vaida Voevod, Vasile Goldiș și Ștefan C. Pop, apoi dr. Valer Braniște, Aurel Vlad, dr. Aurel Lazăr de la Oradea, precum și mulți alți reprezentanți ai partidului din Ardeal, Banat și vechiul regat. Odată cu familia regală veneau la Sibiu și Prințul Moștenitor Carol și Prințesa Moștenitoare Elena, Prințul Nicolae și Prințesa Irina a Greciei (sora prințesei Elena), precum și primul ministru Ionel Brătianu, ministrul de externe I.G. Duca, ministrul de interne Văitoianu, ministrul Bucovinei – Ion Nistor și ministrul Basarabiei – Ion Inuleț. În aceeași zi de joi, după cursul festiv la care au luat parte dl. Maniu cu dl. Vaida și toți ceilalți conducători ai Partidului Național, s-au întrunit la masa comună de la Hotelul Bulevard. La banchetul care a urmat nu a luat parte niciunul din fruntașii Partidului Național Român. Ei au motivat că nu stau la masă cu cei care au patronat în 1922 furtul urnelor și alte fărâdelegi (adică liberalii).

În „Foaița Poporului”, ziar apărut la Sibiu, în numărul din 22 iulie – sub titlul „Ce a observat un vizitator străin” – se aducea la cunoștința publicului că, deși orașul era destul de frumos decorat cu drapele și covoare, publicul pe străzi era destul de puțin, iar aplauze la adresa mareștilor sale mai deloc când treceau pe stradă. Așa explică unii împrejurarea că la Râșinari, Maiestatea Sa Regele s-a uitat după fruntașii P. Național pe care i-a chemat în loja regală.

În 1924, în 28 iunie, familia regală revenea la Sibiu, tot cu ocazia serbărilor de sfârșit de an ale Școlilor de Cavalerie. Ei au fost însoțiti de data aceasta de principesa Ileana, o nepoată a reginei (Maria Kyriolovna) și un nepot al regelui (principele de Hohenlohe). Au fost întâmpinați de prefectul Boiu, primarul Goritz, reprezentanții bisericilor și ofiterii superiori din garnizoana Sibiu. Mai erau de față dame din societatea românească a Sibiului, o companie de onoare a Școlii de infanterie, muzica militară a Regimentului 90 și o clasă de copii de la o școală din Sibiu. În timpul vizitei, suveranii au asistat și la un concurs hipic, regina Maria mărturisind că „fetele” sale au fost încântate și bucuroase că au fost înconjurate și întreținute de atât de mulți ofiteri. „Amândouă se tem să nu fie acuzate că au flirtat, dar trebuie spus că nici n-au fost indiferente la prezența domnilor”. Străzile erau frumos împodobite, iar atmosfera una de sărbătoare. Deși vizita a fost una scurtă, Regele și Regina părăsind orașul cu destinația Sinaia în jurul orei 6, familia regală a fost încântată de primirea făcută. Tot regina menționa că regele era întotdeauna foarte bine dispus când se afla în mijlocul ofiterilor săi. Se simțea realmente fericit, „simte o mare relaxare după atât de multă politică”.

În 1925 nu este consemnată prezența niciunui membru al Casei Regale la Sibiu, pentru ca, în anul 1926, orașul să se bucure de prezența succesivă a regelui și a reginei. În cadrul Școlii Militare de Infanterie de la Sibiu, în ziua de 1 iulie 1926, în prezența M. S. Regele și a 30 de generali, elevii din ultimul an din cele 8 școli militare din toată țara au fost ridicați la gradul de sublocotenent. După slujba religioasă oficiată de mitropolitul Bălan, a urmat discursul regelui care le cerea tinerilor militari să se pregătească continuu pentru frumoasa carieră militară. Menirea lor era pe lângă apărarea țării, și educarea soldatului român ca bun cetățean, ca bun român. Cu prilejul acestei vizite s-a dezvelit și un monument închinat soldaților căzuți pe front în Primul Război Mondial. Monumentul de bronz înalt de 2 ½ m reprezentat o țărancă (România) la picioarele căreia se afla dorobantul român pregătit de luptă. După solemnitatea de dezvelire a monumentului a avut loc o masă specială la care au participat M.S. Regele, alături de toți generalii prezenți, dar și de noii sublocotenenti.

În august M.S. Regina Maria, însoțită de prințesa Ileana și adjutantul regal, colonelul Bădescu, asistau la Sibiu la un concurs hipic, dar și la examenul final de la Școala de Cavalerie. Seara, M.S. Regina a plecat la Bran spre a vedea castelul, iar de acolo la Sinaia.

Așa cum cu deplină temei argumentează dl. Daniel Boroș într-un studiu dedicat vizitei regelui Ferdinand I în Bucovina și Basarabia (în 1920), vizitele întreprinse în perioada interbelică de reprezentanți ai familiei regale în provinciile unite cu Țara în 1918 aveau o anumită semnificație. Prezența fizică a membrilor dinastiei din România constituia un act de afirmare a legitimității și suzeranității asupra teritoriului dobândit în 1918. În ce privește Transilvania, aceasta era cu atât mai necesară în condițiile în care, după Primul Război Mondial, o campanie bruscă, de o vehemență și amploare fără precedent, a fost lansată de cercurile politice din Ungaria, cerându-se sprijinul opiniei publice internaționale și a guvernelor țărilor occidentale pentru revizuirea Tratatului de la Trianon, care a „mutilat” granițele statului ungar, urmărindu-se retrocedarea Ardealului, „smuls” pe nedrept din trupul Ungariei.

Utilizarea unor registre simbolice cu conotații grandilocvente era o practică destul de frecventă în epocă la asemenea evenimente. Era afirmat printr-un gest simbolic prezența autorității regale în Transilvania. Figura emblematică a lui Mihai Viteazul, cel care a realizat pentru prima oară unirea teritoriilor românești și reîntruparea calităților sale în persoana regelui Ferdinand I, sau a moștenitorului său, principele Carol, au fost leitmotivele simbolice al tuturor călătoriilor.

De asemenea, trebuie avut în vedere că principalele minorități naționale din Transilvania, sașii și maghiarii, reprezentau o proporție impresionantă și nu toate manifestau entuziasm față de unirea cu România. Totuși, sașii și reprezentanții ai comunității lor erau prezenți la fiecare vizită a familiei regale. Primirea regelui presupunea un ritual ales cu grijă. Regele era întâmpinat cu pâine și sare, era salutată de cele mai importante oficialități locale, care rosteau discursuri în cinstea iluștrilor oaspeți. După vizitarea locurilor simbolice ale identității naționale românești – biserici, cetăți, câmpuri de luptă etc., regele trecea în revistă trupele – element simbolic al prerogativelor monarhice -, decora drapele și vizita diferite școli sau instituții de cultură din localitate.

Totuși, gestică regală nu s-a oprit doar la elementele de identitate națională. Prezența unor grupuri minoritare însemnate în Sibiul l-a convins pe rege că în cadrul călătoriei anumite gesturi simbolice trebuiau făcute la adresa lor. Astfel, în Sibiu, regale vizita lăcașurile de cult ale tuturor confesiunilor.

Indubitabil, vizitele familiei regale în Sibiu au fost un succes. Oamenii s-au adunat de fiecare dată în număr foarte mare și și-au exprimat entuziasmul. Ea a afirmat suveranitatea și legitimitatea monarhică în aceste teritorii.

Indubitabil, vizitele familiei regale în Sibiu au fost un succes. Oamenii s-au adunat de fiecare dată în număr foarte mare și și-au exprimat entuziasmul. Ea a afirmat suveranitatea și legitimitatea monarhică în aceste teritorii.

Indubitabil, vizitele familiei regale în Sibiu au fost un succes. Oamenii s-au adunat de fiecare dată în număr foarte mare și și-au exprimat entuziasmul. Ea a afirmat suveranitatea și legitimitatea monarhică în aceste teritorii.

Indubitabil, vizitele familiei regale în Sibiu au fost un succes. Oamenii s-au adunat de fiecare dată în număr foarte mare și și-au exprimat entuziasmul. Ea a afirmat suveranitatea și legitimitatea monarhică în aceste teritorii.

Indubitabil, vizitele familiei regale în Sibiu au fost un succes. Oamenii s-au adunat de fiecare dată în număr foarte mare și și-au exprimat entuziasmul. Ea a afirmat suveranitatea și legitimitatea monarhică în aceste teritorii.

Indubitabil, vizitele familiei regale în Sibiu au fost un succes. Oamenii s-au adunat de fiecare dată în număr foarte mare și și-au exprimat entuziasmul. Ea a afirmat suveranitatea și legitimitatea monarhică în aceste teritorii.